

Er de æstetiske læreprocesser lidt i vejen i Pædagoguddannelsen?

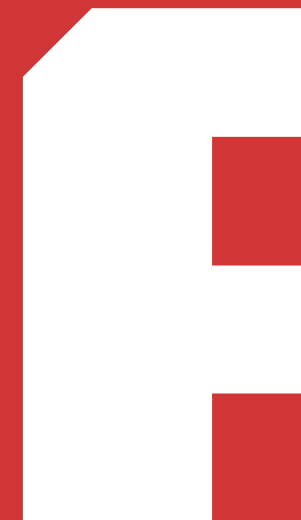

KULT - konference

Trine Ankerstjerne – uddannelsesleder –
Pædagoguddannelsen – Absalon

Henning Holt Christensen – studieleder –
Pædagoguddannelsen – UC Nordjylland

Karen Egelund – adjunkt – Pædagoguddannelsen -
Absalon

Pædagoguddannelsen er stadig ikke i mål

- Evalueringsinstituttet EVA følger pædagoguddannelsen
- 2014 →
 - Højere faglighed og kvalitet
 - Øget studieintensitet
 - Handlekompetencer og bedre sammenhæng med praksis
 - Specialiseringsdelen skal give den studerende mulighed for at tilegne sig mere specialiseret viden og kompetencer, der matcher behovet på arbejdsmarkedet
 - Styrkede tværprofessionelle kompetencer

Den politiske dagsorden

- Fokus på studiestart
- Fokus på fremmøde
- Fokus på studieplaner for studerende der afspejler de 42 timer om ugen
- Evalueringer
- Feedback
- Praktikken

Fremtiden kalder...

- Konsekvenser for hvordan den pædagogiske opgave og pædagogfagligheden diskuteres og defineres
- Det pædagogiske felt er præget af en mangfoldighed af aktører og sociale arenaer → betydning for, hvordan faglighed, læringsforståelser, didaktik og samarbejdsflader kommer til at se ud i fremtiden

Hvorfor fokusere på det æstetiske – den praktiske musiske faglighed?

- De æstetiske og kreative udtryksformer repræsenterer pædagoguddannelsens sjæl - et rum for fælleskab, krop, fantasi og eksperimenter
- En verden af pædagogisk mangfoldighed midt i standardiseringens og ensretningens pædagogiske æra
- En genopdagelse af kroppen i et uddannelsessystem for de store tunge hoveder
- Et rum hvor pædagogikkens store spørgsmål ikke kan besvares med præstationstests, manualer og færdigpakkede koncepter

Profiler – eller tvist alle steder?

- Erfaringer i Absalon
 - Workshops 1. semester
 - Workshops 2. semester
 - Valgfrie kompetenceområder
 - Integreret del i specialiseringer

- Vi vil gerne mere – måske en profil – men også en sikring af, at alle studerende oplever mere af det

"Læring med kroppen forrest er den naturlige måde børn og unge lærer på..."

- men også den foretrukne strategi i alle aldre, når der skal læres noget nyt. Vi er noget i kraft af hvem vi er , hvad vi kan og hvor vi befinder os. Det er individet, der tænker og lærer noget, og kroppen er brobygger mellem hjerne og omverden."

Keld Fredens 2018

De kunstnerisk æstetiske og kropslige aktiviteter på pædagoguddannelsen er reduceret betydeligt.

- Området er mindre synligt (nedtonet) i de seneste bekendtgørelser for pædagoguddannelsen
- Øget fokus på de akademiske kompetencer i uddannelsen (nødvendigt, - men ubalance!)
- Reduktion fra linjefag til et eller to valgmoduler
- Overvægt af "teoretiske" videns- og færdighedsmål (fra "fagkamp" i modulerne – tværfagligt samarbejde)
- Reduktion i midlerne til undervisning – mere undervisning på større hold

Hvordan kan vi indenfor de nuværende rammer i pædagoguddannelsen fokusere yderligere på udvikling af undervisningsformer, der fremmer udviklingen af de studerendes kreative og æstetiske kompetencer samt deres mod til at sætte disse i spil i deres pædagogiske arbejde?

KULTURELT IVÆRKSÆTTERI I PÆDAGOG-PROFESSIONEN

- Fra industrisamfund til innovations- og videnssamfund – det 21. århundredes kompetencer – fokus på kreativitet, innovation og samskabelse
- Mennesker bidrager forskelligt og har forskellige forudsætninger for deltagelse i samfundets forskellige arenaer
- Den verden, mennesker skal agere i, er ikke stabil eller selvfølgelig, men skabes, genskabes og samskabes på ny hver dag
- Social improvisation, kreativitet, nytænkning og *nyhandling med udgangspunkt i brugernes behov*

DESIGNET FOR LÆRINGSMILJØET LÆGGER OP TIL?

HVILKE KOMPETENCER HAR PÆDAGOGEN BRUG FOR?

- Kreativ tænkning og innovationskompetencer
- Evnen til improvisation
- Evnen til tværfagligt samarbejde
- Evnen til at konvertere og transformere viden og kompetencer i skiftende kontekster og "landskaber"
 - Den personlige dømmekraft bliver endnu mere vigtig i en foranderlig praksis
 - Den personlige viden danner udgangspunkt for den reflekterende praktiker
 - Undervisning, der kan understøtte udvikling af refleksionsevne, iagttagelsesevne og handlekraft og mod
 - => kulturelt iværksætter
 - => æstetiske lærings- og undervisningsformer

ART BASED LAB

University College Nordjylland

ÆSTETIK OG LÆRING

Art Based Lab, UCN. & Institut for læring og filosofi, AAU

Forskningstilknytning: Julie Borup Jensen, AAU.

Projektleder: Karen Egelund

MEDBORGERSKAB & FESTIVALAKTIVITET

MODUL 6

Medborgerskab

- ☒ Vi har taget ansvar for at skabe en happening der kan bringe mennesker sammen på tværs af alder, race og køn.
- ☒ Det var overvældende hvordan nogle medstuderernes manglende engagement og ansvarfølelse, gør at det bliver hårdt at arbejde og bevare entusiasme og gejst.
- ☒ Det er essentielt i forhold til medborgerskab at man tager ansvar.

FORUMSPIL OG ETIK - MODUL 8

- *"At det ikke gælder om at finde en løsning, men at se et dilemma ud fra et pædagogisk-etisk syn"*
- *"Det er nemmere at reflektere når man spiller en rolle i en bestemt situation end at tale"*
- *"At spille i stedet for at tale gør mig mere bevidst om et [etisk] dilemma"*
- *"At få det etiske perspektiv synliggjort"*

POESI OG PSYKOLOGI: TILKNYTNINGSTEORI

MODUL 2

"Jeg ligger i min vugge, kan kun høre min mor sukke.

Min far er taget væk, det var hashen der træk.

De tror jeg altid vil sove og er træt, men der har de ikke ret.

Jeg har brug for opmærksomhed, ikke bare kamp og strid.

Jeg trækker mig mere og mere ind i mig selv, og det jeg mest har brug for er hjælp".

(Gruppe af pædagogstuderende)

OPSUMMERING: KUNSTENS ROLLE I ÆSTETISKE LÆREPROCESSER

- "Vække" sanser og tidligere erfaringer
- Balance mellem kritisk refleksion og åbne sanseprocesser – kreativitet og innovation
- Kunst gør det muligt at få sat fokus på egne værdier og møde andres
 - – den professionelle relation
- Understøtte sproget med metaforer og oplevelser fra kunstens verden
 - – kan skabe møder på tværs af viden og kulturelle selvfølgheder
- Skaber nye erkendelser om handlemuligheder
 - – kreativitet og innovation

"VÆRKET" SOM LÆRINGSMILJØ

Metafor for deltagelse, et kulturelt produkt

(Mindst) tre forskellige muligheder for deltagelse og læring:

- 1) Løse egen opgave
- 2) Lytte og afstemme med 'egen' gruppe
- 3) Lytte og bidrage til helheden

"the work and works-in-progress create shared and negotiable ways of thinking in a group" (Bruner, 1997, p. 23)

Identitet (vi er dem, der skaber noget sammen) → SAMSKABELSE og tilhørsforhold

Imitation → SAMSKABELSE og inklusion

Stilladsering (der er mange måder at deltage på) → SAMSKABELSE og mulighed for improvisation og nytænkning (innovation)

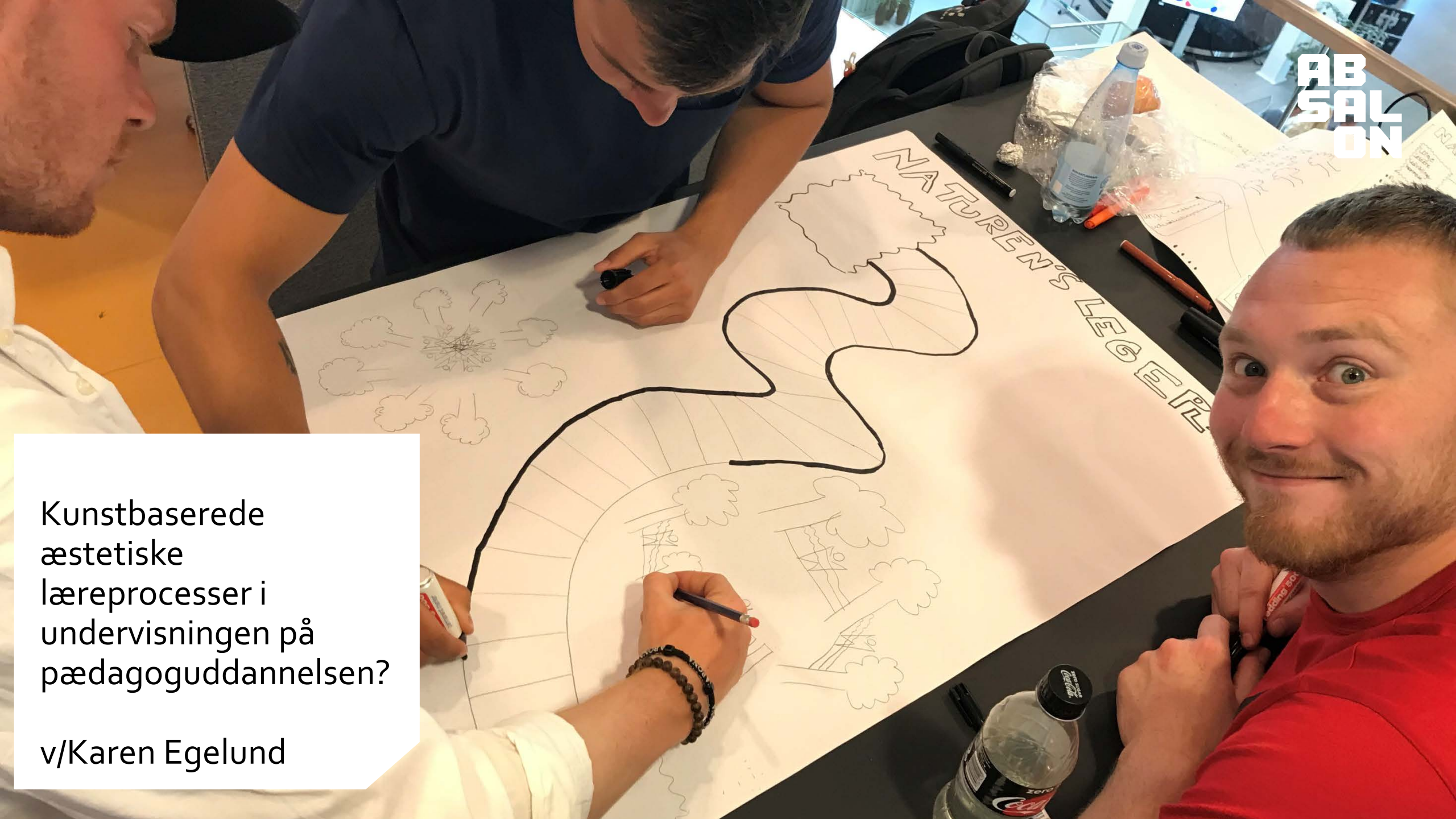
FORVENTEDE "OUTCOMES"

- Refleksiv praksislæring øges gennem æstetiske læreprocesser, der baserer sig på kunst
- Handlekompetence øges gennem kunstbaseret, æstetisk kropsliggørelse af teori
- Fastholdelse af kunstfagene i større udstrækning gennem uddannelsen, således at der skabes høj kvalitet i forhold til de kompetencemål, der skal nås i forhold til de æstetiske udtryksformer
- Kunstintegration som undervisnings- eller faciliteringsformer, der inkluderer de studerende i undervisningen eller i udvikling af praksis
- Sætte studerende/pædagoger/lærere i stand til at bruge kunstintegration i egen praksis
- Øge studieintensiteten/kvalitet af læringen
- Bruge undervisningsformerne mere intelligent ved at aktivere de studerende i undervisning.
- Kompetenceudvikling i virkeligheden.

Kunstbaserede
æstetiske
læreprocesser i
undervisningen på
pædagoguddannelsen?

v/Karen Egelund

Mødet med konkrete, æstetiske formsprog og læreprocesser i uddannelsen

- De studerende kan udvikle færdigheder (øve, øve, øve) og tilegne sig de æstetiske formsprog
 - F.eks. drama, tegning, poesi, fortælling og musik
- De kunstbaserede æstetiske læreprocesser igangsættes som mål i sig selv (med mulighed for fordybelse og eksperimenter)
- Inddragelse af kunstbaserede æstetiske formsprog og læreprocesser i de teoretiske undervisningsrammer, som dermed skaber alternative tilgange til nye erkendelser og refleksion

Høst og læringsudbytte

- kan forbinde individets erfaring og viden med 'fagets' viden og værdier
- kan bidrage til (faglig og personlig) identitetsdannelse samt professionsidentitet
- kan hjælpe til refleksioner, der bidrager til udvikling af det faglige skøn og nye handlemuligheder
- evnen til improvisation, kreativ tænkning og innovationskompetencer

Praksiseksemppler fra UCN og Absalon 2016-2018

- Ler - Læring i studiegruppen

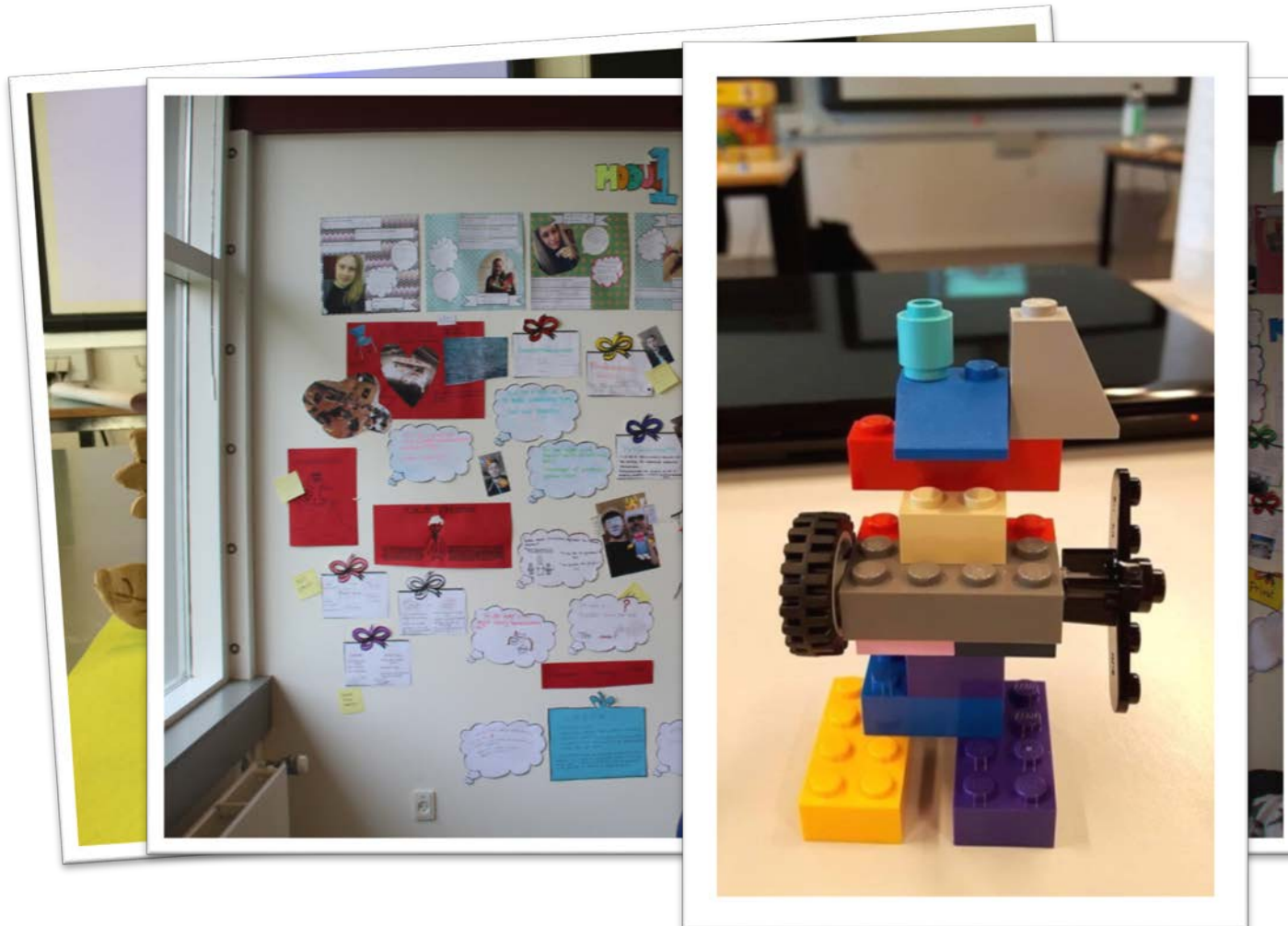

Praksiseksemppler fra UCN og Absalon 2016-2018

- Ler - Læring i studiegruppen
- Æstetiske formsprog og vægportfolio

Praksiseksemppler fra UCN og Absalon 2016-2018

- Ler - Læring i studiegruppen
- Æstetiske formsprog og vægportfolio
- Lego Serious Play – Social specialisering og professionsidentitet

Praksiseksemppler fra UCN og Absalon 2016-2018

- Ler - Læring i studiegruppen
- Æstetiske formsprog og vægportfolio
- Lego Serious Play – Social specialisering og professionsidentitet
- Vægavis – Collage, sketching, haiku digte og refleksioner om begrebet mangfoldighed

Praksiseksemppler fra UCN og Absalon 2016-2018

- Ler - Læring i studiegruppen
- Æstetiske formsprog og vægportfolio
- Lego Serious Play – Social specialisering og professionsidentitet
- Vægavis – Collage, sketching, haiku digte og refleksioner om begrebet mangfoldighed
- Skulpturer – Fokus på dannelse

Prakt

Absalon 2016-2018

- Ler - Læring i studiegruppen
- Æstetiske formsprog og vægportfolio
- Lego Serious Play – Social specialisering og professionsidentitet
- Vægavis – Collage, sketching, haiku digte og refleksioner om begrebet mangfoldighed
- Skulpturer – Fokus på dannelse
- **Papirklip – studiedag 2. praktik**
- Foto, modellervoks og rollespil
- (Samt æstetisk evaluering)

Teoretiske referencer

- Astring, B. og Sørensen, M. (2006): *Æstetik og Læring. En Grundbog*. København: Hans Reitzel
- Bruner, J. (1998/1996): *Uddannelseskulturen*. København: Hans Reitzels Forlag.

Artikel onlineudgivelse:

Egelund, K., Sams, P., og Kofoed K. H. (2017): Pædagogik og æstetik Æstetik og portfolio – når portfolio bliver synlig på væggen. I:UCN Perspektiv. Nr. 1(2017): *Pædagogik og æstetik*

Link: <https://journals.ucn.dk/index.php/perspektiv/article/view/238>

Artiklens centrale pointer er formidlet i en grafisk faciliteringsfilm. Link: <https://www.youtube.com/watch?v=yMuyZgawszk>

Ved evt. spørgsmål kase@pha.dk

